

PRESSITEADE nr 126/24

Luxembourg, 30. august 2024

Euroopa Kohtu ja Üldkohtu menetlusnormide olulised muudatused jõustuvad 1. septembril

Uute normidega rakendatakse Euroopa Liidu Kohtu põhikirja muudatusi ja ajakohastatakse menetlusi mõlemas kohtus

Euroopa Kohus ja Üldkohus muutsid oma **kodukordasid**, et rakendada Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu poolt vastu võetud Euroopa Liidu Kohtu põhikirja muudatusi¹. Samal ajal ajakohastavad ja lihtsustavad uued normid menetlusi mõlemas kohtus. Euroopa Kohtu ja Üldkohtu esitatud muudatuste eelnõud kiitis Euroopa Liidu Nõukogu heaks juunis, enne kui kumbki kohus need juulis ametlikult vastu võttis². Lisaks võttis Euroopa Kohus vastu uues redaktsioonis **praktilised juhised pooltele** seoses talle esitatavate kohtuasjadega³ ja Üldkohus uues redaktsioonis oma kodukorra **praktilised rakendussätted**⁴.

Põhikirja muudatuste rakendamine

Osaliselt rakendatakse uute normidega Euroopa Liidu Kohtu põhikirja muudatusi. Tegemist on eelkõige sätetega, mis on vajalikud Euroopa Kohtu eelotsusepädevuse osaliseks üleandmiseks Üldkohtule, mis toimub alates 1. oktoobrist 2024⁵.

Euroopa Kohtu kodukorra muudatused täpsustavad kõigepealt **korda, mille kohaselt toimub Euroopa Kohtule esitatud eelotsusetaotluste esialgne analüüs, et teha kindlaks, milline kohus on pädev neid menetlema**. Seejärel kehtestatakse nendega vajalikud sätted selleks, et tagada **nende eelotsusetaotluste kiire menetlemine, mille Üldkohus suunab Euroopa Kohtusse**, kuna need nõuavad põhimõttelist otsust, mis tõenäoliselt mõjutab liidu õiguse ühtsust või järjepidevust. Viimaseks näevad need normid ette **korra, mille kohaselt tehakse** mõistliku aja jooksul pärast kohtuasja lõpetamist **veebis kättesaadavaks** huvitatud isikute esitatud **kirjalikud seisukohad eelotsuseasjades**, mille lahend tehakse alates 1. septembrist 2024, välja arvatud juhul, kui huvitatud isik on esitanud **vastuväiteid**. Uued **praktilised juhised pooltele** sisaldavad täpsustusi selle kohta, kuidas selliseid vastuväiteid esitada.

Üldkohtu kodukorra muudatused käsitlevad esiteks **Üldkohtu struktuuri ja korraldust** puudutavaid teatud aspekte. Täpsemalt on nendes ette nähtud viiest kohtunikust koosneva koja ja viieteistkümne liikmelise suurkoja vahele jääva **keskmise koja** moodustamine, mille koosseisu kuulub **ühaksa kohtunikku** ja mille presidendiks on **Üldkohtu asepresident**. **Eelotsusetaotlused** määratakse **spetsiaalselt neid lahendama määratud ja viieliikmelises koosseisus kohtuasja lahendavatele kodadele**, ilma et see piiraks võimalust suunata need sõltuvalt kohtuasja keerukusest ja olulisusest teistsugusele kohtukoosseisule. Üldkohus valib kohtunikud, kes täidavad **eelotsuseasjades kohtujuristi** ülesandeid, ning kohtunikud, kes asendavad neid juhul, kui neil esineb takistus, ning nad abistavad pädevat kohtukoosseisu igas eelotsuseasjas, võttes eeskujuks kohtujuristide osalemise Euroopa Kohtu menetlustes. Teiseks on uutes normides ette nähtud **menetlus, mida Üldkohus peab järgima** Euroopa Kohtu poolt üle antud **eelotsusetaotluste menetlemisel**. Selleks, et pakkuda liikmesriikide kohtutele ja huvitatud isikutele samu tagatise, mida pakub Euroopa Kohus, **võttis Üldkohus üle Euroopa Kohtu kodukorra**

sätteid, mida kohaldatakse eelotsusetaotluste suhtes, milles on tehtud vaid kohandusi, et säilitada kõigi Üldkohtu suhtes kohaldatavate menetlusnormide ühtsus. Ka **praktilised rakendussätted** lähtuvad eelotsusetaotluste menetlemist puudutavas osas suuresti Euroopa Kohtu praktikast.

Muud menetlusnormide muudatused

Muud normid ei ole seotud Euroopa Liidu Kohtu põhikirja muudatustega ning nende eesmärk on parandada, lihtsustada ja ajakohastada Euroopa Kohtule ja Üldkohtule esitatud kohtuasjade menetlemist.

Euroopa Kohtu kodukorra uutes sätetes, mille eesmärk on võtta arvesse tervishoiukriisi ajal saadud kogemusi, nähakse pooltele või nende esindajatele selgelt ette võimalus **esineda kohtuistungil videokonverentsi teel**, tingimusel et järgitakse kindlaid juriidilisi ja tehnilisi nõudeid, mis määratakse kindlaks praktilistes juhistes pooltele. Lisaks on täpsustatud **isikuandmete** kaitset ning **menetlusdokumentide esitamise ja kättetoimetamise viise** käsitlevaid norme. Mis puudutab viimaseks **Euroopa Kohtu istungite veebis ülekandmist**, mis aitab kaasa õigusemõistmise läbipaistvusele ja kättesaadavusele, siis nähakse uues sättes ette kord, mida suurkoja kohtuistungitel ning kohtuistungitel kohtuotsuste kuulutamiseks ja kohtujuristi ettepaneku esitamiseks juba rakendatakse.

Euroopa Kohtu vastu võetud uued **praktilised juhised pooltele** võtavad arvesse Euroopa Kohtu kodukorra muudatusi ja annavad täiendavaid selgitusi mitme praktilise küsimuse kohta, mis puudutavad menetluse kirjalikku või suulist osa.

Üldkohtu kodukorra teised muudatused käsitlevad eelkõige järgmisi küsimusi:

1. **Kohtukantselei** registrist väljavõtete, menetlusdokumentide ärakirjade ning kohtumääruste ja -otsuste saatmise eest lõivude kaotamine;
2. **Menetlusdokumentide esitamise ja kättetoimetamise viise** käsitlevate normide ajakohastamine;
3. Võimalus teha menetlustoiming, milleks seni oli vajalik teha kohtumäärus (menetluse suulise osa uuendamine ning kohtuasjade liitmine, kui ei ole esitatud konfidentsiaalsena käsitlemise taotlust), **lihtsalt otsusega**;
4. **Hagiavalduse muutmise** avalduse esitamise tähtaja piiramine juhul, kui akt, mille tühistamist nõutakse, on asendatud või muudetud teise aktiga, millel on sama ese.
5. Võimalus teha otse **menetlustoiming, millega nõutakse andmete või dokumentide esitamist**, ilma menetlust korraldava meetme eelneva võtmiseta;
6. **Täiendavate taotluste** kohtukoosseisule **määramist** käsitlevate normide selgitamine ja ratsionaliseerimine (kohtulahendi parandamine, lahendamata jätmine, kaja tagaseljaotsuse peale, kohtulahendi vaidlustamine kolmanda isiku poolt, tõlgendamine, teistmine, kohtukulude vaidlustamine);
7. **Üldkohtu istungite veebis ülekandmine**, mis saab toimuda alles pärast rakendusotsuse jõustumist.

Üldkohtu vastu võetud uued **praktilised rakendussätted** selgitavad ja täpsustavad Üldkohtu kodukorra sätteid, eelkõige seoses **isikuandmete kaitsega, teatavate andmete konfidentsiaalsena käsitlemisega** hagimenetluses, **menetlusdokumentide ja nende lisade esitamisega** ning **kohtuistungil osalemisega**, sealhulgas **videokonverentsi** teel osalemisega.

Uued menetlusnormid, mis jõustuvad 1. septembril 2024, ning põhikirja ja mõlema kohtu kodukorra konsolideeritud versioonid on kättesaadavad Curia veebisaidil asuvates rubriikides [Euroopa Kohus/Menetlus](#) ja [Üldkohus/Menetlus](#).

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎(+352) 4303 3127

Hoiame ühendust!

¹ Need muudatused avaldati 12. augustil 2024 *Euroopa Liidu Teatajas*: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta [määrus \(EL, Euratom\) 2024/2019](#), millega muudetakse protokolli nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta; vt samuti [pressiteade nr 125/24](#).

² Kõnealused muudatused avaldati samuti 12. augustil 2024 *Euroopa Liidu Teatajas*: Euroopa Kohtu kodukorra muudatused [\[2024/2094\]](#) ja Üldkohtu kodukorra muudatused [\[2024/2095\]](#).

³ Praktilised juhised pooltele seoses Euroopa Kohtule esitatavate kohtuasjadega avaldati täna *Euroopa Liidu Teatajas*: Praktilised juhised pooltele [\[2024/2173\]](#).

⁴ Üldkohtu kodukorra praktilised rakendussätted [\[2024/297\]](#).

⁵ Vt [pressiteade nr 125/24](#).